PRIM' AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF
ONOR. ROBERT G. MANGION

29 TA' SETTEMBRU 2022

Kawza Numru: 4

Rik. Gur. 1049/2020 RGM

Total Care Laundry Limited

(C 49375)

vs.

Albert sive Robert Borg

(I.D. 838147M)

Il-Qorti:

Din hija sentenza dwar talba tas-soċjeta' attriċi sabiex il-konvenut jiġi kkundannat iħallas somma flus rappreżentanti prezz ta' servizzi ta' ħasil ta' ħwejjeġ prestati mis-soċjeta' attriċi relattiv għal Palm Court Hotel.

Preambolu.

Rat ir-**rikors ta' Total Care Laundry Limited** ipprezentat fl-10 ta' Novembru, 2020 li permezz tiegħu ippremettiet u talbet is-segwenti:

Illi s-socjeta' attrici kkonsenjat servizzi lill-konvenut, li jiggertixxi n-negozju tieghu bhala Palm Court Hotel gia Qawra Inn, bil-valur ta' €27,524.42 (seba u ghoxrin elf, hames mija u erba u ghoxrin Euro u tnejn u erbghin centezmu);

Illi l-partijiet dahlu fi skrittura privata fid-29 ta' Marzu 2012 (Dok A) u fl-20 ta' Frar 2020 (Dok B) halllas €1,000 akkont ta' dan id-debitu u b'hekk il-bilanc dovut huwa €26,524.42 (sitta u ghoxrin elf, hames mija u erba u ghoxrin Euro u tnejn u erbghin centezmu);

Illi ghalkemm dan l-ammont intalab kemm-il darba minghand il-konvenut izda huwa baqa' ma hallasx; u billi l-ammont huwa cert likwidu u dovut u fil-fehma tal-attur nomine il-konvenut m'ghandux eccezzjonijiet x'jaghti ghat-talba li qed issirlu;

Jghid il-konvenut ghaliex:

1. tghaddi biex tiddecidi fuq it-talba tal-attur nomine bid-dispensa tas-smigh ghat-termini tal-artikolu 167 ta' Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili.

2. tikkundanna lill-konenut ihallas lill-attur is-somma ta' €26,524.42 (sitta u ghoxrin elf, hames mija u erba u ghoxrin Euro u tnejn u erbghin centezmu);

Bl-ispejjes tal-presenti u l-konvenut li huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat illi fis-seduta tat-2 ta' Ġunju 2021, wara li semgħat lill-avukati tal-partijiet, il-Qorti iddeċidiet illi ma kienux jirriżultaw l-estremi sabiex tiddeċiedi l-kawża bid-dispensa mis-smiegħ ai termini tal-Artikolu 167 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta u għalhekk tat lill-konvenut 20 jum sabiex jippreżenta r-risposta ġuramentata tiegħu.

Rat ir-**Risposta ta' Albert sive Robby Borg** ipprezentata fid-9 ta' Gunju 2021 fejn ġie eċċepiet:

1. Illi qabel xejn l-esponenti qieghed jecepixxi li huwa ma hux legittimu kontradittur f'din il-kawza u bejn l-intimat u s-socjeta` attrici ma hemm l-ebda relazzjoni guridika. Fil-fatt l-iskrittura datata 29 ta' Marzu 2012 hija iffirmata ghan-nom ta' Palm Court Hotel liema hotel kienet gestita minn Qawra Inn Limited. Dan il-fatt kien ben saput mis-socjeta` attrici;

2. Illi bla pregudizzju ghal dan, l-azzjoni hija wahda preskritta u dan a tenur ta' l-artikolu 2156(f) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Illi l-azzjoni hija wahda ukoll intempestiva stante li fl-eventwalita` li l-ammont mitlub ma giex imhallas, ma gie miftiehem l-ebda terminu ghal-hlas;

4. Illi fuq il-mertu, l-esponenti jitlob lill-Qorti li tichad it-talba tas-socjeta` attrici stante li hija infondata fil-fatt u fid-dritt;

5. Illi l-esponenti lanqas qatt ma gie interpellat b'ittra ufficjali fir-rigward u ghalhekk zgur ma ghandux ibghati l-ispejjes ta' din il-kawza;

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.

Rat il-provi li resqu l-partijiet.

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tas-soċjeta' attriċi tat-3 ta' Marzu 2022 u n-nota ta' osservazzjonijiet tal-konvenut tas-7 ta' Marzu 2022;

Rat li l-kawża tħalliet għallum għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Fatti Rilevanti għall-Kawża.

Alfred Aquilina, direttur u azzjonist tas-soċjeta' attriċi, xhed illi l-kumpanija tiegħu tagħti servizz ta' laundry. Ħuh kien laqqgħu mal-konvenut li kellu l-Palm Court Hotel qabel Qawra Inn u waslu f'akkordju sabiex is-soċjeta' attriċi tibda tippresta s-servizzi tagħha billi tieħu ħsieb li ta' kuljum tiġbor mil-lukanda imsemmija il-ħwejjeġ maħmuġin u jikkonsenjhom lura nodfa l-jum ta' wara meta jkunu marru sabiex jerġgħu jiġbru l-ħwejjeġ maħmuġin għall-ħasil.

Kull xahar kien joħroġ fattura. Jgħid li fis-snin 2007 u 2008 ma kienx hemm problemi ta' ħlas iżda l-problemi ta' nuqqas ta' pagamenti beda fis-sena 2010.

Xhed illi l-istatements huma indirizzati Qawra Inn peress li dak iż-żmien il-lukanda hekk kien jisimha.

Spjega illi l-fatturi bejn Lulju 2010 u Mejju 2011 ma kienux tħallsu. F'Ġunju 2011 tħallset is-somma ta' €2,000 akkont.

Spjega li waqfu jaħdmu lill-konvenut f'Lulju 2011 minħabba li l-ammont kienet tela' sostanzjalmentż

Kien spiss iċempel lill-konvenut sabiex isir il-ħlas ta' dak dovut; iżda l-konvenut għalkemm kien iwegħdu li ser isir il-ħlas dan il-pagament baqa' ma sarx.

Jgħid illi minħabba f'hekk: "Kont mort ma' Daniel Aquilina (in-neputi) sabiex issir skrittura privata fejn kien gie stabbilit l-ammont dovut. Il-partijiet qablu li s-somma dovuta kienet ta' €27,524.42. Fil-fatt l-iskrittura saret fid-29 ta' Marzu 2012, fejn Robbie Borg kien qed jiffirma a nom ta' Palm Court Hotel. Palm Court Hotel m'huwiex kumpanija u b'hekk kien qed jiffirma personali."

Il-ħlas baqa' ma sarx. Fis-sena 2020 flimkien ma' neputih Daniel Aquilina mar id-dar tal-konvenut sabiex jiddiskuti miegħu kif kien ser jitħallas. Jgħid li dakinhar huwa kellu miegħu statement datata Marzu 2012 u talab lill-konvenut sabiex jikkonferma li dak kien l-ammont bilanċjali dovut. Xhed li l-konvenut kien iffirmalu dak l-istatement li fuqu kellu l-kliem miktuba "Agreed and Accepted, Mr Albert k/a Robert Borg ID 838147M". Jgħid li għalkemm ħdejn il-firma tal-konvenut ma tniżżlitx data pero' ħalef li l-firma kienet saret mill-konvenut fis-sena 2020.

Fl-20 ta' Frar 2020 l-konvenut ħallas €1,000 u dak kien l-aħħar pagament effettwat. Konsegwentement ġiet intavolata l-kawża odjerna.

Il-konvenut Albert sive Robby Borg xhed illi huwa direttur tas-soċjetajiet Palm Court Limited u Qawra Inn Limited u kien direttur ta' British Jet Limited u European Airlines Limited.

Jiċħad li personalment irċeva xi servizzi mingħand is-soċjeta' attriċi u jgħid illi s-servizzi dejjem ingħataw lill-erba' kumpaniji fuq imsemmija.

Eżebixxa ħamsa u għoxrin fattura li juru li s-soċjeta' attriċi kienet toħroġ l-invoices f'isem xi waħda mill-kumpaniji tal-konvenut iżda qatt f'ismu personali.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti.

Is-soċjeta' attriċi issejjes il-kawża minnha intavolata fuq żewġ premessi.

L-Ewwel Premessa.

Fl-ewwel lok is-soċjeta' attriċi tippremetti illi hija "kkonsenjat servizzi lill-konvenut, li jiġġestixxi n-negozju bħala Palm Court Hotel gia Qawra Inn, bil-valur ta' €27,524.42....

Eżaminati l-provi imressqa il-Qorti tikkonsidra tali premessa bħala li m'għandix mill-verita.

Skond l-istatements u l-invoices eżebiti l-ebda wieħed minnhom ma jsejjaħ lill-konvenut personalment. (ara bħala eżempju statement datat 10 ta' April 2012 li juri bilanċ ta' €41,914.69 li jsejjaħ lis-soċjeta' European Airlines Ltd a fol 37 u 38 tal-proċess; statement datat 10 ta' Novembru 2011 li juri bilanċ ta' €373.74 li jsejjaħ lis-soċjeta' Qawra Inn Limited a fol 39 tal-proċess; statement datat 2 ta' Awissu 2010 li juri bilanċ ta' €5119.88 li jsejjaħ lis-soċjeta' Palm Court Ltd.)

It-Tieni Premessa.

Stabbilit li l-ewwel premessa m'għandix mis-sewwa imiss issa li neżaminaw it-tieni premessa tas-soċjeta' attriċi fejn tippremetti "Illi l-partijiet daħlu fi skrittura privata datata 29 ta' Marzu 2012 u fl-20 ta' Frar 2020 ħallas €1,000 akkont ta' dan id-debitu u b'hekk il-bilanċ dovut huwa €26,524.42..."

Jiġi nnotat illi permezz tat-tieni premessa tagħha s-soċjeta' attriċi ma tippremettix illi permezz ta' dik l-iskrittura il-konvenut personalment assuma d-dejn tal-kumpaniji imsemmija iżda sempliċement li l-partijiet daħlu fi skrittura.

L-iskrittura li għaliha tagħmel referenza s-soċjeta' attriċi u li kopja tagħha tinsab eżebita a fol. 4 tal-proċess taqra kif ġej:

"29th March 2012

To Whom[e] it may concern.

Totalcare Laundry Ltd Reg No C49375 of registered address Entrance A, Door 1,2, Valletta Road Marsa, represented by Mr Christopher Aquilina and Mr David Aquilina as duly authorised in virtue of the Memonrandum and Articles of Association of the said Company, hereinafter referred to as "The Creditor"

And,

Mr Alber K/A Robert Borg, residing at White Star, Triq il-Latmija, Salina, Naxxar holder of identity Card number 838147M, who is appearing hereon in the name, for and on behalf of Palm Court Hotel which has later changed name to Qawra Inn as dully authorised, hereinafter referred to as "The Debtor"

Whereas both parties are in agreement that as of today the 29th March 2012, The Debtor owes The Creditor €27,524.42 (Twenty-Seven Thousand Five Hundred and Twenty Four Euro and Fourty Two Euro Cents) such sum of money is entirely related to

Laundry Service which the Creditor has over the years done to the Debtor. This due amount is for Laundry Service for the period between June 2010 and July 2011"

Huwa evidenti minn qari ta' din l-iskrittura illi għalkemm wara l-isem "Palm Court Hotel" ma tniżżlitx il-kelma "Limited" jew "Ltd", il-konvenut Albert Borg ma kienx qed jidher f'ismu proprju. Il-kliem "who is appearing hereon in the name, for and on behalf...." ma jħallu l-ebda dubju f'moħħ il-Qorti illi tali frażi tikkontradixxi dijametrikament l-allegazzjoni u l-premessa tas-soċjeta' attriċi illi permezz ta' din l-iskrittura il-konvenut personalment iddikjara li huwa debitur tas-soċjeta' attriċi.

Tali konvinzjoni hija wkoll imsaħħa mill-fatt illi fl-istess skrittura jingħad illi s-somma bilanċjali dikjarata dovuta hija deskritta bħala "...entirely related to Laundry Service which the Creditor has over the years done to the Debtor. This due amount is for Laundry Service for the period between June 2010 u July 2011."

Jekk permezz ta' dik l-iskrittura s-soċjeta attriċi riedet illi l-konvenut personalment jassumi d-dejn tal-kumpaniji imsemmija id-diċitura riedet tkun ben diversa minn dik hemm adoperata.

In vista ta' dawn il-konsiderazzjonijiet il-Qorti ma tarax kif jista' qatt jiġi kkonsidrat illi dejn riżultanti kjarament li kien dovut mill-

kumpaniji tal-konvenut isir dovut minnu personalment mingħajr l-eżistenza ta' skrittura li tipprovdi illi effettivament il-konvenut qed jassumi personalment id-dejn tal-kumpaniji imsemmija.

Il-pretensjoni tas-soċjeta' attriċi lanqas tista' titqies taħt it-titolu ta' novazzjoni.

Għaliex kif jipprovdu l-**Artikoli 1179 (b) u 1881 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta** hemm novazzjoni meta debitur ġdid bil-kunsens tal-kreditur jiġi mqiegħed minflok id-debitur il-qadim li jiġi meħlus mill-kreditur. Ma hemmx novazzjoni jekk l-obbligazzjoni l-qadima ma tiġix maqtula, għalkemm tiġi mbiddla. It-tismija waħidha, magħmula mid-debitur, ta' persuna li għandha tħallas minfloku, ma ġġibx novazzjoni.

Lanqas tista' l-iskrittura imsemmija titqies bħala garanzija personali mogħtija mill-konvenut għad-dejn tal-kumpaniji tiegħu. **Artikolu 1925 tal-Kapitolu 16** tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi illi "Il-garanzija hija kuntratt li bih wieħed jintrabat lejn il-kreditur li jissodisfa l-obbligazzjoni ta' wieħed ieħor, jekk dan ma jissodisfahiex huwa nnifsu." Jekk il-garanzija ma ssirx bil-miktub allura hija nulla (ara. **Paolo Inguanez vs Joseph Cremona** - Qorti tal-Appell - 25 ta' Ottubru 1954). L-iskrittura in kwistjoni la tirreferi għad-dejn dovut mill-kumpaniji fuq imsemmija u lanqas issemmi li l-konvenut

personalment kien qed jidħol garanti tad-dejn tas-soċjetajiet. Jekk is-soċjeta' attriċi riedet li l-konvenut personalment ikun responsabbli għas-servizzi prestati lis-soċjetajiet tal-konvenut kellha almenu titolbu jiffirma dokument magħruf fil-qasam tal-kummerċ bħala "credit application form". Minn dan kollu ma għamlet xejn u minflok l-ewwel ħalliet il-kreditu jimmultiplika, imbagħad ippruvat li ddawwar id-dejn tal-kumpaniji fuq il-konvenut personalment billi fl-iskrittura tħalli barra l-kelma "Limited." (ara **Anthony Farrugia Company Limited vs Wallace Fino et**. - Qorti tal-Appell - 17 ta' Ġunju 1991; **Farsons Beverage Imports Company Limited vs Erom Trading Limited** - Prim' Awla - 11 ta' Marzu 2015)

Dawn il-konsiderazzjonijiet appena magħmula qed isiru għall-finijiet ta' kompletezza għaliex is-soċjeta' attriċi la tippremetti n-novazzjoni u lanqas il-garanzija personali solidali.

Stabbilit illi l-konvenut personalment ma hux il-leġittimimu kontradittur ma hux meħtieġ illi jiġu kkonsiderati wkoll l-eċċezzjonijiet l-oħra.

Decide.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi,

1. Tilqa' l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut, tiddikjara illi l-konvenut personalment ma hux il-leġittimu kontradittur fir-rigward tat-talbiet attriċi;

2. Tiċħad għalhekk it-talbiet attriċi;

Bl-ispejjeż kontra s-soċjeta' attriċi.

Moqrija.

Onor. Robert G. Mangion

Imħallef

29 ta' Settembru 2022

Lydia Ellul

Deputat Registratur